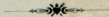

مکتبہ علمیہ دارالافتاء

۱۸ نجفی سنہ

جزء، عدد : ۶۳

غریبہ صفر ۱۳۱۵

تاریخ حرب نصل یازیلور ؟

وقوعات عسکریه ایجه بر زماندن برو غزته جیلر منری اشغال ایدیور . حدود بوینده ایلک تفک سسی ایشیدلمدن اؤل بیله هرایکی طرفک سوق الجیش حرکاتی یالکز بزه دگل بتون جهان مطبوعاتنه ائ سرمایهلر بر زمین وزمان تشکیل ایلشدی . لکن حقیقت حالده ارباب مطبوعاتی حوادث عسکریه می اشغال ایدیور ؛ یوقسه بالعکس وقوعات حربیه می ارباب مطبوعاتی سوء استعمال ایدیور ؟ ایشته حل اولنه جق مسئله بودر .

ظاهرده کوچک اولان شو مسئله حقیقتده بیوک هم ، پک بیوکدر . آنک ایچون تحلیل مشکلات بحثنده براز دقتی طاور ائملی بز . اولا بتون عسکر اولمایانلره صور ارم ، که بر اردو نهدر ؟ سوق الجیش ایله بولتیقه ییتنده نه گبی مناسبتر وارددر ؟ بر قوماندانک کانی ، موقعی ، دهشتی نصل آکلایه بیلورسکز ؟

بر اردویه عادی بر حیوان سورسی ، بر قوماندانه او سورینک چوبانی ، سوق الجیش ایله بولتیقه مناسبترلرینه ایکی قیون ایله ایکی قورد آره سنده وقوعه گلمش منازعلر نظریله باقارسه کز نافله یورلمیکز ؛ سنرک جوابلر کزی دیکلیه جک هیچ بر عسکره تصادف ایده مزسکز .

اوروپا غزته لرینک بیوک بر قسمندن صرف نظر ایدیورم . مطبوعاتنک او بر قسملری وقوعات حربیه اوزرینه پک شاشیله جق بر یولده ایراد کلام ایدیورلردی . نه یالان سویلیدیم ؛ بن او عسکرلگه بسبتون یبانهچی اولان سوزلری او قورکن بالعکس کندیمی عسکرلرک یبانهچیمی ظن ایدردم . بونک ایله برابر ینه آنلرک حاله آجیردم .

معلومدر که بر اردو، سلاح طاشیق شرفی حاز اولان بتون کنج و اختیارلرک وطنلرینی مدافعه ویا دشمنلرینه تعرض فکریله بر آردیه کلمه لرندن حصول بولمش بر انسان یغینیدر . اوت یغینلری بیله منتظم بر شکل داخلنده باغلانغزه پک آز وقت صکره چوریر، طاغیلور . حال بو، که بز انسان جمعیتلرندن بحث ایدیورز . مباحثه مز چاودار دمتلری ویا بغدای بشاققلری اوزرینه دگلدیر ! نه چاره ؛ بعض بغدای باقیشلی انسانلر وار ؛ بزى بو وادیده سوز سویلگه مجبور ایدیورلر . آنلرک فکرلرینه قالدورسه بر اردونک بر قیون سوریسندن اصلا فرقی اولمیه جق ! یالان سویلیورم . صنعت نامنه عاشق اولان عسکرلری دیگلیکیز . آنلر کسکین قجلری نه قدر سویورلرسه سویلدکلری سوزلری ده قجلری نسبتنده کسکین وقوتلی سویلرلر .

بر طبیب، علم طبده هیچده بهرمدی اولمیان بر شارلاناتک رچته یازمسنه فصل حدت ایدرسه ، بلنه قلیچ یاقیشور بر عسکرده حرکات جسیه نی مسیره یورویشلرینه بکزه دنلره آندن زیاده حدت ایدر و متاثر اولور !

گرنک سفر برلک اثناسنده و گرنک اعلان حرب ایله آندن صکره کلان دورلده غزته جیلرک اغزلرینی قیامق ایچون بر قانون یوقدر ؛ لکن آنلره گوزل شیلر سویلته جک یوللر واردز .

بن دیمیورم، که حرب زمانلری کبی الڭ چوق حوادثلی وقتلرده غزنه لر اغزلرینی قیاسونلرده سکوت ایتسونلر . خیر ؛ سویلسونلر ؛ فقط آدم عقللی سویلسونلر . بر حربک مؤسس اولدینی تعرض و مدافعه پالانلری، دشمنه دار اوکرنیله جک معلومات اوزرینه ترتیب ایدیور . شمدی بو حقیقت ظاهر ایکن خصمک بیك درلو وسائطه مراجعت ایله بزدن اوکرنه بیله جگی شیلری طو توبده کندی اغز مزله آکبا تعریف ایتمکده نه فائده کوریلور ؟ اشته بوراسنی هیچ آگلایه میورم .

بر سوارى بلوگنک موجودینی بیله میه جک درجه ده تشکیلات عسکریه مزه طفره فروشانه ادعای وقوف ایدن غزنه لر حدود بوینده کی قوتلر مزک نه یولده تجمع ایتدکلرینی دشمنه بیلدر مکده عادتا یاریشه چیقمش کی ایدیلر . یالکیز فرقه لرک

نه صورتله تجمع ایتمش اولدقلرندن بحث ایتسه لر دی بیه نه ایسه! لکن آنلر فرقه لرک
برر برر نومرولرینی، طابورلرک عددلرینی، حدوده و بربرینه اولان مسافهلرینی
و قوماندانلرک اسملرینی بیله برر برر تعریف ایلشلر دی.

لکن غریبدر که دشمنک بزه قارشو نصل تجمع ایلدیگنی، قوماندانلری کیملر
اولدیغنی حالا ییلبورلر دی. یعنی بزی دشمنه تعریف ایدرلر دی. بالعکس آنی
بزه تعریف ایده مزلر دی. فقط بز نه قدر اولسه کندمزی بیلور ایدک. بزم
اصل اوکر نمک ایستدیگمز شی قومشومزک حال و حرکتی ایدی،

ایلك آتش بورسی اوزرینه حدود بوینی بر دومان برده سی قاپلامش ایدی.
آز وقت صکره سونگی و قصاص طورده لر مز بوقانی برده بی آرمدن قالدردی. نظر مزه
حائل اولان طومان یغینلری یواش یواش کواکله طوغری یوکسلوردی. بوندن
صکره اوکمز آجلدی. قانه بولانمش گوزلر، یورلمش چهره لر، اگرلمش قلیج
و سونگیلر یکیشهر منارهلرینی، تسالیا اووه سنک یشیل ترلارینی کوربور و کوستر بور.
لردی! میلونه صرتلرینه اوموزلر اوستنده طوب جیقارمش اولان عثمانی دلقانلیرینک
بو ایلك مظفریت خطوله ری، بزه قومشومزک حرکات اولیسنی بیلدیرمگه یرادی.
خصمنک نه گبی حرکتلرده بولنه جفنی؛ قوتی نصل تقسیم ایلدیگنی، قوماندانلری
کیملر اولدیغنی یلک و اوکر نمک بزم ایچون نه قدر لزومی برشی ایسه، بوکی شیلری
آندن کیزلی طومتقده ینه آنلر گبی و بلکه آنلردن زیاده لزومی و فائده لیدر.

هله قارشوده کی قوماندانک مسلک حربی، اخلاقی یلک مسئله سی تعرض
ومدافعه دن هر هانگیسنه کوره اولورسه اولسون، باشلانیلان بر سفرک، بلکه هر وقت
گوزل نتیجه لره ایریشسنه واسطه اولور. (آلپ) سلسله لری اوزرندن سیل بلا گبی
روما دیوارلرینه طوغری یوریان (قرطاج) اردوسی قوماندانی (آنیال) روما
(الزیون) لرینی اداره ایدن قونسوللردن هر برینک برر انتریقچه یی پولتیقه مأموری
اولدقلرینی اوکر نغامش اولسه ایدی، بر آوج عسکر یله (تره بیا)، (طرازین) و
(قان) هجوملرینه هیچ قرار و یره بیلور می ایدی؟

اوتوز بش بیك كشیلك كوچك و فقط يك تربیه لی بر اردو ایله آسیانک

قحنه هوس ایدن برکنج اسکندر ، دارا ایله معینده کی جنراللرک ایران اردوسی اوزرنده تشریفاتیلیک ایتمکدن بشقه بر اهمیتلری اولمדיغنی بیلامش اولسه ایدی؛ عجبا (ایسوس) میدان محاربه سنده درت یوز بیگ عسکره قارشو یگرمی طقوز بیگ کیشی (وار بیل) وقمه سنده آتی یوز بیگ ایرانلی به قارشو یالکز اللی بیگ ماکدونیاالی ایله تعرض ایده بیلورمی ایدی ؟

اوزاق دورلردن گتورمیش اولمديغز شو بر ایکی مثال ، تاریخک بزه اڭ یقین اولان صحیفه لرنده ده چوق ودها مکرردر . بویولده اوزون شیر سویلکه ذاتاً حاجت یوقدر . یالکز بر دفعه دها سویلرم ، که دشمنی مستفید ایده چک تشبثات عسکریه بی اولیه صره سیله و برر برر میدان چیقارمق ، حرب ایچون یاباش اولان بر سفر الاتی کندی المزله دشمنه اوقوتق دیمکدر .

آلمانیاالی جنرال (بلومه) ، سوق الجیش حرکاتنک گیزلی طوتلسنده کی حکمت و منافعی سویلرکن شو یولده بیان افکار ایدیور :

» بر سفرک جریانی اثناسنده گرک دشمن طورانغی و کرک اراضی ملیه اوزرنده وقوعه کلان بتون حرکات و تشبثات عسکریه دایر غیر رسمی حوادث نشری قطعاً منع ایدلمش اولمیدر . «

قطعات عسکریه ناک وضع و تحشیدی ، وسائط حربیه ناک تشکیلی . مواقع مهمه ناک تحکیمی و بونلرکی سائر بعض تداییرک اخذ و تطبیقی آز چوق بعید اولان احتمالله » استناد ایلدیگی ایچون خصمک تشبثات مذکوردهن خبر آلمسی هر زمان تهلیکلی » و مضردر . «

» بو مطالعه بزجه معلوم اولنجه قرارگاه عمومیلرده غزته مخابرلری بولندرمق » شایان قبول برشی اولمديغنی هرکس طرفندن تسلیم اولنور . دارالحربلرده ظهور » ایدن وقایعه دایر ممکن اولایغنی قدر حوادث و معلومات ، ارکان حربیه هیئتلری طرفندن ملی غزته لره کوندرلمک البته مرجحدر .

» اجنبی غزته مخابرلرینه کلنجه گرچه ، بونلر اڭ زیاده بی طرف حکومتلرک آمال » وافکارینی جلب ایتمک بهانه سیله قبول اولنورلر سنده اولناملری ده ایدور .

« اردولر منڭ موققیاتی، حرکات عسکریه نڭ جریان عمومیسنه آچوق ضرر ویرمکدن
« بشقه بیلکه هیچ بر شیئه یرامیان غزته مخپراتنه نظر آملل سائر افکارنده دها
« قوتلی جاذبه لر گوستره بیلور ... »

سوزه باشلامدن اول، تاریخ حرب نصل یازیلور؛ دیمش ایدک . شلم شو
بیوک سؤاله کوچک بیوک هر نصل اولورسه اولسون بر جواب آلتی ایچون هانگی
طرفه مراجعت ایدلم ؟

اوت ! اعلان حربدن اول و صکره، یعنی هرایکی دشمن بر برینه صوڭ قور .
شونلرینی آتوبده زیتون جوازنده آشاغیدن یوقاریه طوغری کلان بیاض بر
بیراڭ تترک طالعهلری کورلمش اولدینی بر زمانه قدر اوراق حوادث گرچک
ایشیدلماش بر حسن رقابت ایله حرکات عسکریه اوزرینه ایستدکاری گبی ایراد
کلام ایشلردی .

مثلا مطبوعات بر هفته اول یگیشهرک آلتش اولدینی بزه تبشیر ایلوردی .
حال، بوکه صکره دن آکلاشلدی، که عثمانلی عسکری آنجق بر هفته نهایتده یگیشهر
سوقاقلرنده گرمگه باشلامشردی . واقعا مژده جیلک ایتمگی هرکس سور . سور
اما طوغری بر خبره مژده جیلک ایتملی . علی الخصوص بتون خلقلک گوزلری یگیشهر
اؤوه سنه معطوف اولدینی بر زمانده، اون کون صکره بابیله جق شیلری بش کون
اول بابش یتمش گوسترمک افکار عمومییه منگنه ایله ازمک دیمک اولزمی ؟

هیچ بر وقت اونودمه یه جفم : بر اقشام بیوک بر مراق ایله یتاغمه گیرمش
ایدم . اوغر اشدیم ، اوغر اشدیم کوزمه اویقو گیرمدی . نهایت کوچ حال ایله
صباحه چیه بیلدم . اوگونکی اوراق حوادث طرنوده نڭ آلدینی و یگیشهره گیرمک
ایچون آردهد اوفاقج بر تپدن بشقه هیچ بر حائل قالدینی اولدجه گوزل و سویی
بر افاده ایله نه اعلا تبشیر ایدیورلردی ! سویندم ، سویندم اوقدر، که عسکرلک
ایچون یشایان گوڭلارک بوندن بیوک بشقه هیچ بر سونجیلری اولیه جفنه بسبتون
اینانور گبی اولدم . لکن نه بابیم، که بر کون صکره اوقودیم یه اوراق مطبوعه
بر کون اول قلبده حاصل ایتش اولدقلری سونجیلری، سعادتلری، حاصلی بتون امل

و آرزو لری برر برر سوندرمگه باشلام شلردی . چونکه غزتله نه طرنوهدن، نه ده
یکشهردن بحث ایدیلورلردی . بالعکس بتون بتونه صوصیلورلردی . صحیفه لراک
هپسینه کوز کزدیردم : نافله ، برکون اول کورمش اولدیم کوزل افاده لری آرتق
کوره میوردم . ایرتسی کون ، ده ها ایرتسی کون ینه برشی یوق . عجله معلومات
ویرمگی مسلك ایدیلان غزتله بک عجله سکوت ایتدیلر . کاشکی هیچ عجله ایتسه لردی ؛
کاشکی تیلدکلی شیلری یازمسه لردی . نه کوزل اولوردی !

« هرکس کندی صنعتی بیلور » سوزی ، بویله زمانلر ایچون اک چوق تطبیق
ایدیله جک بر ضرب منلدر . کرچک ، اگر بر هیئت عسکرینه ناک کندیلرینه
ویره جکی معلوماته کوره غزتله رمن حوادث نشر ایتش اولسه لردی هیچ شبهه یوق . که
اوزمان آنلردن اوکر نه جگمز شیلر بزده ده ها کوزل فکرلر و ده ها پارلاق تأثیرلر
حاصل ایده جکدی .

متارکه شرائطی قونلیدی کبی اوراق حوادثده اولدجه بیوک یازیلرله « مصور
تاریخ حرب » و « دولت علیه عثمانیه ایله یونان محاربه سی » دیه بر طاقم عنوانلر
گورمگه باشلادق . لکن نه کتم ایدیم ! قورقرم ، که بو حکایه مجموعه لری جداً
عسکر اولان ضابطانغزی فنا حالده گوجندرمش اولسون .

عثمانلی اردوسنه یالکیز ملیت اعتباریله اشتراک ایدنلره دیه جک بر سوزمن
یوقدر ، آنلر ایستدکلی اثرلری اوقوسونلر ؛ بوندن اردومزه طوغری بدن طوغری به
بر زیان کلمز . لکن عسکرلر ایچون ایش اوپله دگل .. هیئت ضابطان براردونک
مدار حیاتی ، یعنی روحیدر . عسکر نه قدر جسور و تربیه لی اولورسه اولسون
ضابطلرمن حرب اوزرینه یالان یا کیش فکرلره یتشمش بولورلرسه حرکات
عسکریه بلکه هر وقت یا کیش و تهلکلی تیجه لرده نه ایته ایریشور . بونک ایچون
دکلیدر ، که هرملنک ، هرملکنک عسکرلرگه داک اؤکجه واک چوق دوشونه جکی
بر وظیفه سی وارسه ، اوده ملازمدن تا یوقاری به قدر بتون ضابطلرینی بوگونکی
فن حربک احتیاجات حالیه سنه کوره یتشدرمک و بیوتمکدر .

قرشودن باقلدیغی زمان بر برینه موازی یوللرده حرکت ایدن بر ایکی یوروش

قولنك یشیللی چنلی بر اووه اوزرنده حاصل ایلدیگی طالعوله، آز جوق طومانی بر هوای نسیمی طبقه سینه بالذیرلر صاچان سونگی وقصا طور دله، یورلمش کوکملری یکیدن حیاته کتورن موسیقه سسلرینه بائلاق ممکن دکلدر کبی کورینور . هم کرچک اویله در . حتی بر آز دها ایلری کیدوب دیه بیلورم، که عسکر جمعیتلرینه حیدود چتله ری، دارالحربله ده بیوک مقیاسده حاضر لائمش سلخانه لر نظریله باقان بیچاره فیلسوفر بیله شو تماشا نك حصوله کتوردیگی علویه قرشو آز بر زمان ایچون اولسون یورکلرینك حرکت کلدیگی حس ایتمش بولنیورلر !

نصل شاعر لره لایق بر منظره دگلی ؟ ! اویله ، اویله . . اویله اما سرنك بو تماشاده کوردیگنر کوزللك، اك جوق کندیگنر یشیل بر تپه چك اوزرنده بولنورق اوگنر ده کچمکده اولان یوروش قوللری بر نظار مجرد ایله تعقیب ایتمش اولمگدن ایلرو کلیور . ایشك بر کره ایچنه گیریلور سه ، اوزمان قولای و پك نظر ر با ظن اولنان شیلر ك بالعکس نه قدر کوچ ونه قدر آغر شیلر اولدیغنی آکلار سرنر .

مادام ، که اویله در ، هایدی گنلر شو قولك باشنده یوربیان وصاچی صقالی توزلره قارشمش اولان ملازمك برینه کچیکر . نصل ؟ بر آز اول حسنه ، لطافته حیران اولدیگنر بول قوللری ، سونگی وتفنك پارلیدلری ، بوزی و ترنپته سسلری شمدی ده بگنه بیلور میسگر ؟ البته یوق دگلی ... !

برنجی نابولون خلقه بر داهی ایدی . او ایستمش اولسیدی ماضی به هیچده مراجعت ایتمکسزین بزی میدانه قویمش بولنه چی فن حربه ینه حیران ایدردی . لکن مشار الیهك آثار واقوالنی تدقیق ایلدیگمزه اکثریا گوریورز ، که او بیرله ماضینك تأثیر و احتیاجندن قورنیه مامشدر . چونکه بیوک اسکندر ، آنیبال ، قیصر ، غوستاو آدواف ، بیوک فرددریق ، مارشال تورهن و سائر بولنر کبی قوه عسکریه وعقلیه لرله جهانی صارشمش اولان بیوک قوماندانلر اسفارینی مطالعه ایتمکی ، بیوک بر جنرال اولمق و سوق الجیش ایله تعبیه جسمه نك بتون اسرارینه وقوف پیدا ایتمك ایچون یتمز توکنمز برر منبع صره سنده ذکر و بیان ایلور .

بز نابولیوندن بیوک بر عسکر طانییورز . اوله ایسه بوندن آگلاشیلور، که تاریخ حرب، عسکرلک اوگرتمک ایچون بر مکتب عرفان و ادبدر . نابولیون کبی یرتلق نیلیان بروشیقه حرب الدہ وارکن بوسوزک حکمی قیامتہ قدر ثابت اوله جقدر . بزده بیلورز، که فن حربی ائک گوزل واک صحیح بر یولده اوگرتمک ایچون ائک بیوک مکتب، سفرلر ودارالحربلرده تعقیب ایدیله جک محاربه لردر . قبینه دن قبینه اعلان حرب ایدلدیگی زمانلردن ایجه اوزاق بولیورز . بوگون باشلا بوبده یوز یگریمی سنه صکره نہایت بولہ جق سفرلره طاقت کتوره جک نہ بر فرانسه، نهدہ بر انگلترہ وارددر . فرہدریقث (هفتسالہ) سفرلری، اسوچیلر ودانیمارقلیلرک محاربه . سیسالہ لرینی بزدن صکرہ گلہ جک عصرلر کورمیه جکدر .

اوتوز آلتی سنہ دن صکرہ قرطاجہ گیرن بر آیدالک سنجاقلری آلتندہ علوم . عسکریه اوگرتمک ایچون بوندن ایکی بیٹ شوقدر سنہ اول کیروسی کیروسنہ یوریمک ایجاب ایدر . حال بو، که بوندن ایکی بیٹ ییل صکرہ یر یوزندن حرب و عسکرلکک قالقمش اوله جغنی ادعا ایدنلر وار . آئک ایچون یالکڑ محاربه یرلرنده ایدیلہ جک تجربہ لرله فن حرب اوگرتمک زمانی آرتق کچمشدر، دینلہ بیلور . زمان حاضر سفرلری ہم پک سیرک، ہمده پک آز سورکللی اولور . ۱۸۷۰ سفریلہ یشادیفمز گونلر بدیندہ کی فاصلہ یواش یواش اوتوز یاشنہ کیویور ! بو سفرده نام وشرف قازانمش، تجربہ کورمش اولان اسکی و اختیار ضابطلر بوندن صکرہ کی سفرلرده خدمت ایدہ میہ جکلردر . چونکہ آنلرک قسم اعظمی اولمش و یا تقاعد ایدلمش بولنہ جقلردر .

آلمان حکومتی ایکنجی بر مولنکه یتشدرمک ایچون، رین وادیسی، بازوت قوقولرندن خلاص اولدیغی گوندن برو ماکنلر کبی لایستقطع چالیشمقده دوام ایلش و بو سایده پروسیا اردوسی زمانمز هیئات عسکریه سنہ قارشو عادتا بر واحد قیاسی حکمنہ کیرمشدر .

حاصلی بولندیفمز عصر مدنیتی، سفرلری بتون بتون یر یوزندن قالدرمامش ایسه ده آنلری بر برندن پک اوزاق مسافهلرده وضع وتعیین ایلشدر . برگون

گلوبده یر یوزندن حربك تمامیه قاتقمش اوله جغنی ادعا ایدنلرله برابر دگلز .
 و طبع بشردن غوغا حسیاتنك رفع وازاله ایدلدیگنی گورمدجکه برابر اوله میه جغز .
 بونك ایچون دیه بیلورز که دنیا بر یره چار بوبده قیرلمدجقه رین حوضه سنده ، طونه
 بویلرنده ، (پ۱) وادیسنده زمان زمان بولانق افقذر ، قانلی دره لر ، طومانی اوقودر
 گوره جگزر !

استقبالك بزجه قراکلی اولان شو گونلری ایچنده حدود بویلرینه دهشت
 ویره جك بوری سسلرینی بلکه شمیدن طویه بیلورز ! آفریقانك اورویایه قارشو
 اعلان حرب ایده جگنه ، صحرای کبیر و سودان اهالیسنك بوگونکی آلمانلردن قوی
 بر ملت مسئله تشکیل ایتمش اوله جقلری زمان اینانورز ! لکن ، احتمال پك آز بر
 وقت صکره ، اورویای و سطلینك بر دارالحرب عمومی شکله گیردیگنی گورمك بزم
 ایچون یوزده سکسان حسابیه طوغری اولسه گر کدر . ایش بویله اولنجه قوه
 سیاسیله رینی اداره ایچون اوغراشان حکومتلر هیچ شبهه یوق که بو مقصد ایله برابر
 قوه عسکریره رینی اساس حرکت اتخاذ ایتمش اوله جقلردر .

زمان حاضر سفرلری پك سیرك اولدقدن بشقه پكده سورکسر اولورلر .
 کچن فرانسه - آلمانیا سفری نهایت ایکی سنهده نتیجه ویرمشدی . کچن روس -
 عثمانی حربی بتون اقسامیه برابرینه آنجق ایکی سنه سوره یلمشدی . عصرلرک
 عددی بیودجکه یعنی دنیا اختیارلادجقه بالعکس سفرلرک عددی کوچولور و امتدادلری
 آزالمش بولور .

بوندن اوج سنه اول چین و ژاپون غوغاسنی تماشا ایتمش ایدك . اقصای شرق
 مدینیتی یالکز کندی آطه لرینه حصر ایدن کوچك ژاپون حکومتی ، اقصای شرق
 وحشتانی عصرلردن بری محافظه ایله اوغراشان بیوک چین دولتی الك چوق نهایت
 بر سنه ایچنده فراش فلجه سره یلمشدی !!

[مابعدی نسخه تالیفه]

ارکان حربیه قول آغالندن

عثمان ثنائی

